

B1A:92

§ 112 Svar på motion av Veronica Westergård (KD) med rubriken "Inför kundvalssystem inom daglig verksamhet"

Dnr: KS 14/311

Sammanfattning av ärendet

Veronica Westergård (KD) har i en motion föreslagit att kommunfullmäktige ska besluta att införa ett kundvalssystem inom daglig verksamhet (LSS).

Kommunstyrelsens ordförande har upprättat ett förslag till svar på motionen. Med den redovisning som lämnas i svaret föreslås att motionen ska avslås.

Beslutsunderlag

Kommunstyrelseordförandens skrivelse

Motionen

Omsorgsnämndens yttrande den 26 mars 2015, § 31

Kommunala handikapprådets yttrande den 31 mars 2015

Yrkanden

Kommunstyrelsens ordförande Boel Godner (S) yrkar bifall till förslaget till svar på motionen.

Tage Gripenstam (C) och Mats Siljebrand (L) yrkar bifall till motionen.

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition om bifall eller avslag på respektive yrkanden och finner då att kommunstyrelsen beslutat att i enlighet med ordförandens yrkande föreslå kommunfullmäktige att avslå motionen.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige:

Motionen avslås.

Reservationer och särskilt yttrande

Mats Siljebrand (L) och Tage Gripenstam (C) anmäler reservation till protokollet tillförmån för egna yrkanden.

David Winerdal (KD) anmäler och inger särskilt yttrande, bilaga § 112.

Beslutet skickas till
Akten

Justerandes signum

Anslagsdatum

2017-06-01

Utdragsbestyrkande

Svar på motion från Veronica Westergård (Kristdemokraterna) med rubriken "Inför kundvalssystem inom daglig verksamhet (LSS)"

11
KD 20170524

BUC: KS 14/311

Sammanfattning av ärendet

Veronica Westergård (KD) har föreslagit Kommunfullmäktige följande beslut:

Att Kommunfullmäktige beslutar att införa ett kundvalssystem inom daglig verksamhet (LSS)

För övrigt se motionens innehåll.

Motionen remitterades till Omsorgsnämnden för yttrande.

Beslutsunderlag

Omsorgsnämndens yttrande från den 26 mars 2015

Kommunala handikapprådets yttrande från den 31 mars 2015

Ärendet

Omsorgsnämnden konstaterar att Södertälje kommun har i jämförelse med andra kommuner ett relativt stort och brett utbud av daglig verksamhet för den biståndsberättigade att välja mellan. Både inom egen regi och genom upphandlade externa aktörer.

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen delar Omsorgsnämndens bedömning att utbudet av daglig verksamhet i Södertälje är brett och möjligheterna att välja är förhållandevis stora redan idag. Det är viktigt och angeläget att det finns ett brett utbud så att den enskilde kan utvecklas utifrån sina egna förutsättningar. Mot bakgrund av nuvarande breda utbud samt erfarenheterna av missbruk och kriminalitet inom det tidigare LOV-systemet för hemtjänsten finner kommunstyrelsen det uteslutet att införa LOV inom någon annan av kommunens verksamheter.

Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige besluta:

Att avslå motionen.

SÖDERTÄLJE KOMMUN kommunstyrelsen	
2014-10-31	
Dnr:	Rnr:

21.11



Kristdemokraterna

MOTION 2014-11-10

Inför kundvalssystem inom daglig verksamhet (LSS)

Den som har en utvecklingsstörning, autismliknande tillstånd eller en förvärvad hjärnskada i vuxen ålder kan ha rätt till daglig verksamhet enligt LSS (Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade). Den dagliga verksamheten är till för dem som inte kan arbeta på den öppna arbetsmarknaden men ändå klarar en sysselsättning, utformad utifrån den enskildes förutsättningar, behov och intressen.

I Södertälje var 540 personer beviljade daglig verksamhet enligt LSS under 2013. Ungefär hälften av insatserna verkställdes i kommunal regi och hälften av privata leverantörer. Sysselsättningen inom den dagliga verksamheten varierar och innebär alltifrån trädgårdssysslor till kafé, hantverk och produktion i grupp, till att vara på en reguljär arbetsplats med anpassade uppgifter.

Enligt lagen (6 §) ska verksamheten vara av god kvalitet och bedrivas i samarbete med andra berörda samhällsorgan och myndigheter samt vara grundad på respekt för den enskildes självbestämmanderätt och integritet. Målet med lagstiftningen är att varje individ ska vara delaktig i samhället och kunna leva så självständigt som möjligt, och egenmakten är central.

För kommunernas del är ersättningssystemet för LSS-insatserna komplext. Det krävs också giltiga avtal med samtliga externa leverantörer, för att undvika direktupphandlingar inför varje ny insats. I Solna, Tyresö och Huddinge med flera kommuner har man därför under de senaste åren infört ett kundvalssystem inom daglig verksamhet. Den enskilde som beviljats LSS-insats har då fått välja plats för daglig verksamhet, förutsatt att leverantören godkänts av den upphandlande myndigheten.

Erfarenheten av att upphandla daglig verksamhet enligt LOV (Lagen om valfrihetssystem) är god och har i flera kommuner lett till att kostnadsutvecklingen stabiliserats, samtidigt som den enskilde fått en ökad valfrihet och därmed högre nöjdhet. Eftersom leverantörerna, det vill säga verksamhetsplatserna, fått erbjuda daglig verksamhet till ett och samma pris har konkurrensen framför allt handlat om kvalitet samt trygghet för den enskilde. Givetvis har kommunen kvarstått som icke-valsalternativ för dem som inte kan eller vill välja något annat. Kommunen är också den som ansvarar för kvalitetsuppföljningen.

Kristdemokraternas utgångspunkt är att människan ska sättas framför systemet. Alla människor är olika och ska alla ha rätt till full delaktighet i samhället och jämlika levnadsvillkor.

Med anledning av ovan nämnda föreslår jag att kommunfullmäktige beslutar att införa ett kundvalssystem inom daglig verksamhet (LSS).

Veronica Westergård

Veronica Westergård
Gruppledare Kristdemokraterna

§ 31 Motion av Veronica Westergård (KD) "Inför kundvalssystem inom daglig verksamhet (LSS)"

Dnr OMS: 14/103

Sammanfattning av ärendet

I motion väckt vid kommunfullmäktige den 10 november 2014 föreslår Veronica Westergård (Kd) att Södertälje kommun inför ett kundvalssystem inom daglig verksamhet (LSS). Motionen har remitterats från kommunstyrelsen till omsorgsnämnden för svar senast den 1 april 2015.

Social- och omsorgskontoret föreslår att omsorgsnämnden antar kontorets förslag till skrivelse som svar på motionen "Inför kundvalssystem inom daglig verksamhet (LSS)" och anser motionen besvarad.

Beslutsunderlag

Social- och omsorgskontorets tjänsteskrivelse 2015-03-10

Motion "Inför kundvalssystem inom daglig verksamhet (LSS)" 2014-11-10

Yrkande

Tage Gripenstam (C) yrkar avslag till kontorets förslag och bifall till motionen.

Viveca Rabenius (FP) och Mona Zetterberg (M) bifaller Tage Gripenstams yrkande.

Ordförande yrkar avslag till Tage Gripenstams yrkande och yrkar bifall till kontorets förslag.

Proposition

Ordförande ställer proposition på Tage Gripenstams yrkande om avslag till kontorets förslag och bifall till motionen mot sitt eget yrkande om bifall till kontorets förslag och finner att ordförandes eget yrkande bifallits.

Omsorgsnämndens beslut

Nämnden antar kontorets förslag till skrivelse som svar på motionen och anser att motionen därmed är besvarad.

Särskilt yttrande

Särskilt yttrande inlämnat av KD

Beslutet skickas till
Kommunstyrelsen
Kommunalal handikapprådet
Akten

SÖDERTÄLJE KOMMUN Kommunstyrelsen	
2015 -04- 09	
Dnr	Rnr

Justerandes signum

Anslagsdatum

2015-04-09

Utdragsbestyrkande



SÄRSKILT YTTRANDE 2015-03-26

Ärende 10, Motion av Veronica Westergård (KD) ”Inför kundvalssystem inom daglig verksamhet (LSS)”

Omsorgsnämnden har i dag valt att besvara ovanstående motion på uppdrag av kommunstyrelsen. Svaret innebär dock att man inte över huvud taget tar ställning till motionens innehåll utan hänskjuter frågan till en senare diskussion, som ska föras med anledning av den kommande upphandlingen av daglig verksamhet. Bakgrunden till motionen kommer ur hanteringen av omsorgsnämndens kostnadsutveckling de senaste åren, och ställningstagandet i kommunstyrelsen våren 2014 att framöver upphandla samtlig LSS-verksamhet (vilket måste göras för att undvika otillåten direktupphandling). Kristdemokraterna konstaterar i motionen att kommuner som infört kundvalssystem (dvs Lagen om valfrihetssystem) inom daglig verksamhet har sett både en stabilisering i kostnadsutvecklingen och en högre kundnöjdhet för brukarna, utöver den ökade valfrihet som erbjuds. Den stora fördelen med att upphandla social verksamhet enligt LOV – i stället för med LOU, Lagen om offentlig upphandling – är att avtalstiden är obunden och att beställaren (det vill säga kommunen) när som helst har möjlighet att justera i upphandlingsunderlaget/avtalen. Om samma avtal skulle upphandlas enligt LOU kan kommunen inte reglera eller ändra kraven förrän avtalstiden löpt ut och en ny avtalsperiod upphandlats.

I motionssvaret förs en diskussion kring Södertälje kommuns redan idag breda utbud av daglig verksamhet. Det är riktigt att kommunen, som står för lite mer än hälften av all daglig verksamhet, ger stora valmöjligheter för den enskilde. I upphandlingsdiskussionerna har det dock tydligt framkommit att den största orsaken till nämndens nya upphandlingar är priset, *inte* utbudet eller en bättre situation för den enskilde. Det blir med andra ord kommunorganisationen som står i centrum framför den enskilda människan. För oss kristdemokrater sätts den lilla människan i centrum och vi vidhåller därför vårt ställningstagande för motionen då ett kundvalssystem inom LSS tydligt skulle visa att upphandlingen handlar om att konkurrensutsätta kvaliteten, inte priset.

I debatten kring LOV anför ofta det fusk inom hemtjänsten som upptäcktes i Södertälje och nu har blivit till en av Sveriges mest kostsamma rättgångar. De initiala systemfelen i hemtjänsthärvorna härrörde dock ur stora brister inom biståndsbedömningen samt den kommunala uppföljningen, förutom uppenbara bedrägerier inom bolagen. Här menar vi kristdemokrater att det inte är sannolikt att ett kundvalssystem inom daglig verksamhet för LSS skulle spåra ur som i hemtjänsten. Med den extremt tydliga biståndsbedömning kring LSS-beslut som i dag finns, samt goda strukturer för uppföljning och mycket tydliga krav i upphandlingsunderlaget, går det inte att tala om någon slags fri etableringsrätt som på ett tveksamt sätt skulle slå ut all annan verksamhet. Den som vrider och vänder på frågan inser att LOV som upphandlingsverktyg är en stor fördel för samtliga parter inom daglig verksamhet.

Debora Josefsson, ersättare omsorgsnämnden (KD)

Elisabeth Schellhase, ersättare omsorgsnämnden (KD)



TJÄNSTESKRIVELSE

2015-03-10

Social- och omsorgskontoret

Omsorgsnämnden

Svar på motion "Inför kundvalssystem inom daglig verksamhet (LSS)"

Dnr: OMS 14/103

Sammanfattning av ärendet

I motion väckt vid kommunfullmäktige den 10 november 2014 föreslår Veronica Westergård (Kd) att Södertälje kommun inför ett kundvalssystem inom daglig verksamhet (LSS). Motionen har remitterats från kommunstyrelsen till omsorgsnämnden för svar senast den 1 april 2015.

Social- och omsorgskontoret föreslår att omsorgsnämnden antar kontorets förslag till skrivelse som svar på motionen "Inför kundvalssystem inom daglig verksamhet (LSS)" och anser motionen besvarad.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse från social-och omsorgskontoret daterad den 10 mars 2015.

Motion "Inför kundvalssystem inom daglig verksamhet (LSS)" daterad 2014-11-10.

Ärendet

Under våren 2014 godkände Omsorgsnämnden och kommunstyrelsen en rapport där förvaltningen redovisade orsaker till kostnadsökningar inom omsorgerna samt redovisning av förslag till åtgärder. En av åtgärderna var att upphandla Gruppboende och Daglig verksamhet.

Totalt finns (år 2014) ca 520 platser inom Daglig verksamhet varav kommunen anordnar ca 280 platser och de externa ca 240 platser.

Daglig verksamhet innebär bistånd (enligt LSS) i form av sysselsättning, gemenskap, behandling eller rehabilitering under dagtid utanför den egna bostaden. Vuxna som har en funktionsnedsättning och som inte arbetar eller studerar, har rätt att ansöka om insatsen daglig verksamhet.

Södertälje kommun har i jämförelse med andra kommuner ett relativt stort och brett utbud av daglig verksamhet för den biståndsberättigade att välja mellan. Kommunens verksamheter strävar efter att erbjuda alla en daglig verksamhet efter behov och önskemål.

Det finns i nuläget ett stort utbud på dagliga verksamheter inom kommunens egen regi. Utifrån arbetstagarens behov finns det möjlighet att prova olika arbetsuppgifter och det finns även

möjlighet att ha olika arbetsplatser. Om kommunen inte kan erbjuda plats i egen regi kan myndigheten för äldre och personer med funktionsnedsättning (MÄF), genom individavtal med externa utförare, erbjuda personer daglig verksamhet i enskild regi.

Den kommunala verksamheten består av tre spår – upplevelse, produktion, teater, Ord&bild och arbete/utbildning. Cafeterior, trädgårdsgrupper, butiker och legoarbete är några exempel. Den dagliga verksamheten utformas utifrån de enskilda deltagarnas behov och förmåga. Det finns verksamhet med särskilt anpassade lokaler för personer med omfattande funktionsnedsättning men stora delar är integrerade på externa arbetsplatser, både i grupp och individplacerade.

Detta gör att utbudet av daglig verksamhet i Södertälje är brett och möjligheten att välja är förhållandevis stor redan idag. Det är viktigt och angeläget att det finns ett brett utbud så att den enskilde kan utvecklas inom daglig verksamhet och i en del fall ta ett arbete på den öppna marknaden.

På Omsorgsnämnden i april kommer en principdiskussion att föras angående upphandlingen av daglig verksamhet och vilka former som är lämpliga. Till detta sammanträde är företrädare från Telge Inköp inbjudna.

Med anledning av att nämnden kommer att ha denna principdiskussion och att inriktningsbeslut ska fattas av nämnden föreslår kontoret att motionen ska anses besvarad.

Ekonomiska konsekvenser och finansiering

Förslaget bedöms inte ha några ekonomiska konsekvenser.

Social-och omsorgskontorets förslag till omsorgsnämnden:

Omsorgsnämnden anser motionen besvarad.



Gilda Johansson
Socialdirektör

Mari Lindskog
Verksamhetsstrateg

Handläggare: Mari Lindskog
Verksamhetsstrateg
Telefon (direkt): 08-523 043 93
E-post: mari.lindskog@sodertalje.se

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen
KHR
Akten



REMISSVAR

2015-03-31

Kommunala handikapprådet

Kommunstyrelsen

Remissvar gällande motion "Inför kundvalssystem inom daglig verksamhet"

Kommunala handikapprådet har fått ta del av remissen och lämnar följande synpunkter:

Möjligheten att välja själv är viktig för alla människor men säkert ännu viktigare för personer med funktionsnedsättning. En chans att bestämma själv i en vardag där möjligheterna att göra det inte alltid finns.

När ett sådant här projekt startas så ställs det mycket hårda krav på kommunen. Det måste finnas ett väl utarbetat och bra regelsystem för företagen som ska utföra tjänsten med krav som ska uppfyllas vad gäller kvalitet, god företagssed och liknande. Kommunens kvalitetsuppföljning blir också mycket viktig och även där måste riktlinjerna vara klara innan. Om man inte har gjort ett bra förarbete så finns det en stor risk att arbetstagarna hamnar mitt emellan i ett utsatt läge.

Alla dessa problem har ju uppstått vid tidigare försök med kundval, hemtjänst och personlig assistans. Rådet hoppas att kommunen har tagit till sig av erfarenheterna så att de inte återkommer igen.

Heli Kärkkäinen (S)

Ordförande kommunala handikapprådet

Anna Ingebrigtsen (HSO)

Ledamot kommunala handikapprådet

Handläggare: Elin Jonsson
Samordnare kommunala handikapprådet
Kommunstyrelsens kontor
Telefon (direkt): 08-523 049 79
E-post: elin.jonsson@sodertalje.se

SÖDERTÄLJE KOMMUN Kommunstyrelsen	
2015 -03- 31	
Dnr	Rnr



SÄRSKILT YTTRANDE 2017-05-24

Ärende 11, Motion av Veronica Westergård (KD) "Inför kundvalssystem inom daglig verksamhet (LSS)"

Bakgrunden till motionen kommer ur hanteringen av omsorgsnämndens kostnadsutveckling de senaste åren, och ställningstagandet i kommunstyrelsen våren 2014 att framöver upphandla samtlig LSS-verksamhet (vilket måste göras för att undvika otillåten direktupphandling). Kristdemokraterna konstaterar i motionen att kommuner som infört kundvalssystem (dvs Lagen om valfrihetssystem) inom daglig verksamhet har sett både en stabilisering i kostnadsutvecklingen och en högre kundnöjdhet för brukarna, utöver den ökade valfrihet som erbjuds. Den stora fördelen med att upphandla social verksamhet enligt LOV – i stället för med LOU, Lagen om offentlig upphandling – är att avtalstiden är obunden och att beställaren (det vill säga kommunen) när som helst har möjlighet att justera i upphandlingsunderlaget/avtalen. Om samma avtal skulle upphandlas enligt LOU kan kommunen inte reglera eller ändra kraven förrän avtalstiden löpt ut och en ny avtalsperiod upphandlats.

I upphandlingsdiskussionerna har det dock tydligt framkommit att den största orsaken till nya upphandlingar är priset, *inte* utbudet eller en bättre situation för den enskilde. Det blir med andra ord kommunorganisationen som står i centrum framför den enskilda människan. För oss kristdemokrater sätts den lilla människan i centrum och vi vidhåller därför vårt ställningstagande för motionen då ett kundvalssystem inom LSS tydligt skulle visa att upphandlingen handlar om att konkurrensutsätta kvaliteten, inte priset.

I debatten kring LOV anförts ofta det fusk inom hemtjänsten som upptäcktes i Södertälje och sedermera blivit till en av Sveriges mest kostsamma rättegångar. De initiala systemfelen i hemtjänsthärvorna härrörde dock ur stora brister inom biståndsbedömningen samt den kommunala uppföljningen, förutom uppenbara bedrägerier inom bolagen. Här menar vi kristdemokrater att det inte är sannolikt att ett kundvalssystem inom daglig verksamhet för LSS skulle spåra ur som i hemtjänsten. Med den extremt tydliga biståndsbedömning kring LSS-beslut som i dag finns, samt goda strukturer för uppföljning och mycket tydliga krav i upphandlingsunderlaget, går det inte att tala om någon slags fri etableringsrätt som på ett tveksamt sätt skulle slå ut all annan verksamhet. Den som vrider och vänder på frågan inser att LOV som upphandlingsverktyg är en stor fördel för samtliga parter inom daglig verksamhet.

David Winerdal

Gruppledare Kristdemokraterna